

Forslag

til

Lov om ændring af lov om fritidsundervisning m. v.

Fremsat den 26. november 1970 af *undervisningsministeren*.

§ 1.

I lov om fritidsundervisning m. v., jfr. lov-
bekendtgørelse nr. 368 af 30. juli 1970, fore-
tages følgende ændringer:

1. I § 7, *stk. 1*, ændres „10“ til: „12“.

2. I § 34, *stk. 4*, ændres „Andre skoler,
lokaler og udendørsanlæg“ til: „Andre skoler
og lokaler“.

3. I § 34, *stk. 5*, udgår ordene: „og uden-
dørsanlæg“.

4. I § 36, *stk. 3*, udgår ordene: „og uden-
dørsanlæg“.

5. § 38, *nr. 8*, affattes således:

„8. Deltagerne skal yde bidrag til lærer-
lønnen efter regler, der fastsættes af under-
visningsministeren, og der skal afkræves
deltagerne et indskrivningsgebyr.“

6. § 39, *nr. 2*, affattes således:

„2. Undervisningen skal være påbegyndt
med mindst 15 deltagere. Denne betingelse
kan fraviges efter regler, der fastsættes af
undervisningsministeren.“

7. § 42, *nr. 2*, affattes således:

„2. Undervisningen skal være påbegyndt
med mindst 15 deltagere. Denne betingelse
kan fraviges efter regler, der fastsættes af
undervisningsministeren.“

8. I § 50, *nr. 1*, ændres „6-8“ til: „6-7“.

9. I § 50 indsættes som nyt nr. 3:

„3. Undervisningen skal være vederlags-
Undervisningsmin. j. nr. 11-11-13-70.

fri, men der skal afkræves deltagerne et ind-
skrivningsgebyr.“

10. I § 53, *nr. 1*, ændres „7-8“ til: „7“.

11. I § 53 indsættes som nyt nr. 4:

„4. Undervisningen skal være vederlags-
fri, men der skal afkræves deltagerne et ind-
skrivningsgebyr.“

12. I § 56, *nr. 1*, ændres „6-8“ til: „6-7“.

13. I § 56 indsættes som nyt nr. 3:

„3. Undervisningen skal være vederlags-
fri, men der skal afkræves deltagerne et ind-
skrivningsgebyr.“

14. I § 59 indsættes som nyt nr. 7:

„7. Der skal afkræves deltagerne et ind-
skrivningsgebyr.“

15. § 60, *nr. 1*, affattes således:

„1. Virksomheden skal være påbegyndt
med mindst 15 deltagere. Denne betingelse
kan fraviges efter regler, der fastsættes af
undervisningsministeren.“

16. § 69, *stk. 1*, affattes således:

„Staten og kommunen yder tilskud med
hver 50 pct. af den del af timebetalingen i
henhold til § 64 for undervisningen i en af-
tenskole, i en aftenhøjskole og i en studie-
kreds, der ikke dækkes af deltagerne eget
bidrag. Tilskud til timebetalingen i henhold
til § 64 til instruktører ved interessegrupper
ydes efter tilsvarende regler. Til timebeta-
lingen i henhold til § 64 til forberedelseskur-
sus, specialundervisning og erhvervmæssige
kursus yder staten og kommunen tilskud
med hver 50 pct.“

17. § 69, stk. 2, affattes således:

„Stk. 2. Staten yder tilskud med 50 pct. af udgiften til tilsynsførende og censorer ved afholdelse af statskontrollerede prøver eller eksaminer. Kommunen udreder den resterende del af udgiften.“

18. § 69, stk. 6, ophæves.**19. § 103 ophæves.****20. § 104 ophæves.****§ 2.**

Loven træder i kraft den 1. april 1971.

Stk. 2. Bestemmelserne om deltagerens ydelse af bidrag til lærerløn og om deltagerantallet har dog først virkning for hold, der igangsættes den 1. april 1971 eller senere.

Bemærkninger til lovforslaget.*Almindelige bemærkninger.*

Nærværende lovforslag fremsættes som led i en række samtidig fremsatte forslag, der har til formål at opnå besparelser i det offentliges udgifter.

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget kan anslås til en samlet besparelse for staten på ca. 24,2 mill. kr. i finansåret 1971-72 og beløb af størrelsesordenen 27-29 mill. kr. årlig i de følgende finansår. For kommunernes vedkommende vil der blive tale om besparelser af omtrent samme størrelse.

Udover de ovenfor omtalte besparelser, der er en følge af de her foreslåede ændringer af loven, agter ministeriet at foretage besparelser ved en ændring af de i henhold til lovens § 34, stk. 5, fastsatte regler om driftstilskud til lokaler og udendørsanlæg, der ejes eller lejes af foreninger og benyttes til interessegrupper og foreningsarbejde for børn og unge under 25 år.

De herved opnåede yderligere besparelser vil for statens vedkommende skønsmæssigt kunne anslås til 2,5 mill. kr. i finansåret 1971-72 og omkring 3 mill. kr. årlig i de følgende finansår. Kommunerne må forventes at ville opnå en tilsvarende besparelse.

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.**Til § 1.*

Til nr. 1.

Forslaget betyder en skærpelse af elevtalskravet med hensyn til kommunens pligt til at oprette almene ungdomsskolekursus og prøveforberedende undervisning i ungdomsskolen.

Til nr. 2 og 3.

Forslagene tilsigter en begrænsning af statens og kommunernes forpligtelser med hensyn til økonomisk støtte til brug af udendørsanlæg.

Til nr. 4.

Forslaget er en konsekvens af forslagene ovenfor under nr. 2 og 3.

Til nr. 5.

Forslaget tager sigte på indførelse af deltagerbetaling i aftenskolen, ligesom det hidtil har været gældende for interessegrupper for voksne. Der henvises i lovens § 41, stk. 1, nr. 1, og § 44, stk. 1, nr. 1, til den omhandlede bestemmelse, og princippet om deltagerbetaling vil herefter også komme til at gælde for aftenhøjskolen og studiekredse.

Betalingen tænkes fastsat til for tiden 1,50 kr. pr. time, og det er tanken at kræve betalingen for hele undervisningsperioden erlagt ved indmeldelsen.

Det er hensigten i gennemførelsesreglerne at skabe hjemmel for, at visse grupper af deltagere, f. eks. pensionister, kan fritages for betalingsforpligtelsen.

Til nr. 6 og 7.

På baggrund af de foreslåede betalingsregler forekommer det rimeligt at forlade det hidtil gældende princip om et gennemsnitligt antal deltagere pr. time som betingelse for ydelse af tilskud. Når deltagerne ved indmeldelsen har erlagt betalingen for hele undervisningsperioden, må de dels have et rimeligt krav på, at undervisningen gennemføres, og dels vil frafaldet sandsynligvis blive mindre end efter de gældende regler. Denne ændring vil skabe grundlag for visse administrative forenklinger, for eksempel i henseende til kontrollen med deltagerens fremmøde.

Det er efter bestemmelsen tanken, at hold, hvor til der har meldt sig mindst 15 deltagere, skal kunne opnå tilskud — hvis betingelserne herfor i øvrigt er til stede — og man agter at fastsætte regler om, at kommunerne i tyndt befolkede egne af landet normalt skal have mulighed for at lade hold sætte i gang, hvis der har meldt sig mindst 12 deltagere.

Den foreslåede ændring tænkes ikke gennemført for studiekredse, hvor der gør sig særlige forhold gældende med hensyn til deltagertal m. v.

Det bemærkes, at deltagere som hidtil vil kunne tilmelde sig til og med 2. mødedag.

Til nr. 8 og 9.

Forslagene skyldes, at det ikke er hensigten at indføre princippet om deltagerbetaling for forberedelseskursus.

Til nr. 10 og 11.

Forslagene skyldes, at det ikke er hensigten at indføre princippet om deltagerbetaling for specialundervisning.

Til nr. 12 og 13.

Forslagene skyldes, at det ikke er hensigten at indføre princippet om deltagerbetaling for erhvervs-mæssige kursus.

Til nr. 14.

Forslaget tilsigter at skabe ligestilling mellem interessegrupper og aftenskolen m. v. med hensyn til opkrævning af indskrivningsgebyr.

Til nr. 15.

Forslaget indfører for interessegruppernes vedkommende samme princip som under nr. 6 og 7 foreslået for aftenskolen og aftenhøjskolen.

Til nr. 16.

Forslaget tilsigter at tilpasse tilskudsbestemmelsen til forslagene om indførelse af deltagerbetaling i aftenskolen m. v. Man skaber endvidere i refusionsmæssig henseende ligestilling mellem interessegrupper og andre former for fritidsundervisning for voksne.

Til nr. 17 og 18.

Forslagene er kousekvenser af ændringen under nr. 16.

Til nr. 19 og 20.

Det findes ufornødent at opretholde de forholdsvis små bevillinger til undervisningsmateriel for fritidsundervisning for voksne, hvis fordeling er forbundet med uforholdsmæssigt store administrative vanskeligheder.

**De gældende bestemmelser i lov om fritidsundervisning m. v.
sammenholdt med formuleringen efter lovforslagets § 1.**

Gældende formulering:

§ 7. Såfremt der til undervisning i et fag eller en fagkombination inden for de almene ungdomsskolekursus eller den prøveforberedende undervisning har meldt sig mindst 10 elever og til specialundervisning mindst 2 elever, skal den pågældende undervisning oprettes.

§ 34. Kommunen skal efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, anvise egnede lokaler og udendørsanlæg med fornødent udstyr til interessegrupper for børn og unge, til ungdomsklubber og til foreningsarbejde for børn og unge under 25 år.

Stk. 2. Skoler, andre lokaler og udendørsanlæg, der tilhører kommunen, skal med lys, varme, bad, rengøring, inventar, undervisningsmateriel samt fornøden skolebetjentbistand stilles vederlagsfrit til rådighed.

Stk. 3. Skoler, andre lokaler og udendørsanlæg, der tilhører staten, skal med fornødent inventar og undervisningsmateriel stilles vederlagsfrit til rådighed efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren. Kommunen afholder udgifterne til lys, varme, bad, rengøring samt fornøden skolebetjentbistand.

Stk. 4. Andre skoler, lokaler og udendørsanlæg, til hvis opførelse der ydes lån eller tilskud af staten, skal med fornødent inventar og undervisningsmateriel stilles til rådighed efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, og mod en efter amtsrådets skøn rimelig leje, der afholdes af kommunen.

Stk. 5. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, træffer kommunalbestyrelsen efter indstilling fra fritidskommissionen afgørelse om ydelse af tilskud til driftsudgifter til lokaler og udendørsanlæg, der ejes eller lejes af foreninger og benyttes til interessegrupper og foreningsarbejde for børn og unge under 25 år.

Lovforslagets formulering.

§ 7. Såfremt der til undervisning i et fag eller en fagkombination inden for de almene ungdomsskolekursus eller den prøveforberedende undervisning har meldt sig mindst 12 elever og til specialundervisning mindst 2 elever, skal den pågældende undervisning oprettes.

§ 34. *Stk. 1.* (uændret).

Stk. 2. (uændret).

Stk. 3. (uændret).

Stk. 4. Andre skoler og lokaler, til hvis opførelse der ydes lån eller tilskud af staten, skal med fornødent inventar og undervisningsmateriel stilles til rådighed efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, og mod en efter amtsrådets skøn rimelig leje, der afholdes af kommunen.

Stk. 5. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, træffer kommunalbestyrelsen efter indstilling fra fritidskommissionen afgørelse om ydelse af tilskud til driftsudgifter til lokaler, der ejes eller lejes af foreninger og benyttes til interessegrupper og foreningsarbejde for børn og unge under 25 år.

Gældende formulering.

§ 36. Til godkendte interessegrupper for børn og unge yder staten tilskud med $\frac{2}{3}$ af lønudgiften.

Stk. 2. Til godkendte ungdomsklubber yder staten efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, tilskud med 45 pct. og kommunen med mindst 35 pct. af driftsudgifterne i henhold til et regnskab, der er godkendt af amtsrådet. Herudover kan der i særlige tilfælde efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, ydes supplerende statstilskud.

Stk. 3. Staten yder tilskud med 50 pct. af kommunens udgifter i henhold til § 34, stk. 4 og 5, under forudsætning af, at de pågældende lokaler og udendørsanlæg tilhører en privat institution.

Stk. 4. Statstilskuddet udbetales til kommunen af amtskommunen, der på begæring stiller de fornødne forskudsbeløb til rådighed.

Stk. 5. Statstilskuddet til Københavns kommune udbetales af undervisningsministeriet.

§ 38. Godkendelse af et aftenskolehold meddeles under følgende betingelser:

1. Lederen skal have de fornødne kvalifikationer.

2. Undervisningen skal være tilrettelagt for voksne og stå åben for alle over 18 år. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, vil der kunne godkendes hold, der er tilmeldt med en bestemt deltagerkreds.

3. Undervisningen skal være tilrettelagt efter en plan, som sikrer, at der gives en egentlig undervisning.

4. Undervisningen skal give en alsidig belysning af emnet.

5. Der skal være et rimeligt forhold imellem undervisnings mål og timetal. Undervisningen skal meddeles i mindst 20 timer i hvert emne.

6. Læreren skal have de fornødne forudsætninger for at undervise i emnet.

7. Undervisningen skal gennemføres i egnede lokaler med fornødent udstyr.

8. Undervisningen skal være vederlagsfri, men der skal afkræves deltagerne et indskrivningsgebyr.

Lovforslagets formulering.

§ 36. *Stk. 1.* (uændret).

Stk. 2. (uændret).

Stk. 3. Staten yder tilskud med 50 pct. af kommunens udgifter i henhold til § 34, stk. 4 og 5, under forudsætning af, at de pågældende lokaler tilhører en privat institution.

Stk. 4. (uændret).

Stk. 5. (uændret).

§ 38. Godkendelse af et aftenskolehold meddeles under følgende betingelser:

1. (uændret).

2. (uændret).

3. (uændret).

4. (uændret).

5. (uændret).

6. (uændret).

7. (uændret).

8. Deltagerne skal yde bidrag til lærerlønnen efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, og der skal afkræves deltagerne et indskrivningsgebyr.

Gældende formulering.

§ 39. Til et godkendt aftenskolehold ydes tilskud under følgende betingelser:

1. Undervisningen skal være gennemført i overensstemmelse med undervisningsplanen.

2. Undervisningen skal være gennemført med mindst 10 af de tilmeldte deltagere i gennemsnit pr. time. Denne betingelse kan fraviges efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

3. Lederen og lærerne skal være lønnet efter de regler, der er fastsat i §§ 63-67.

§ 42. Til et godkendt aftenhøjskolehold ydes tilskud under følgende betingelser:

1. Undervisningen skal være gennemført i overensstemmelse med undervisningsplanen.

2. Undervisningen skal være gennemført med mindst 10 af de tilmeldte deltagere i gennemsnit pr. time. Denne betingelse kan fraviges efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

3. Lederen og lærerne skal være lønnet efter de regler, der er fastsat i §§ 63-67.

§ 50. Godkendelse af et forberedelseskursus meddeles under følgende betingelser:

1. Det skal opfylde de betingelser, der er anført i § 38, nr. 1-2, og 6-8.

2. Undervisningen skal være tilrettelagt i overensstemmelse med de planer, der er lagt for de pågældende fag og prøver.

§ 53. Godkendelse af et specialundervisningskursus meddeles under følgende betingelser:

1. Det skal opfylde de betingelser, der er anført i § 38, nr. 1, 3-5 og 7-8.

2. Det skal være tilrettelagt for den pågældende gruppe handicappede.

3. Læreren skal gennem særlig uddannelse have erhvervet de fornødne forudsætninger for at kunne påtage sig den pågældende form for specialundervisning.

Lovforslagets formulering.

§ 39. Til et godkendt aftenskolehold ydes tilskud under følgende betingelser:

1. (uændret).

2. Undervisningen skal være påbegyndt med mindst 15 deltagere. Denne betingelse kan fraviges efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

3. (uændret).

§ 42. Til et godkendt aftenhøjskolehold ydes tilskud under følgende betingelser:

1. (uændret).

2. Undervisningen skal være påbegyndt med mindst 15 deltagere. Denne betingelse kan fraviges efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

3. (uændret).

§ 50. Godkendelse af et forberedelseskursus meddeles under følgende betingelser:

1. Det skal opfylde de betingelser, der er anført i § 38, nr. 1-2 og 6-7.

2. (uændret).

3. Undervisningen skal være vederlagsfri, men der skal afkræves deltagerne et indskrivningsgebyr.

§ 53. Godkendelse af et specialundervisningskursus meddeles under følgende betingelser:

1. Det skal opfylde de betingelser, der er anført i § 38, nr. 1, 3-5 og 7.

2. (uændret).

3. (uændret).

4. Undervisningen skal være vederlagsfri, men der skal afkræves deltagerne et indskrivningsgebyr.

Gældende formulering.

§ 56. Godkendelse af et erhvervsmæssigt kursus meddeles under følgende betingelser:

1. Det skal opfylde de betingelser, der er anført i § 38, nr. 1-2 og 6-8.

2. Undervisningen skal være tilrettelagt efter en kursusplan, der er godkendt af undervisningsministeren efter forhandling med de organisationer, der dækker det pågældende område af arbejdsmarkedet.

§ 59. Godkendelse af en interessegruppe for voksne meddeles under følgende betingelser:

1. Lederen skal have de fornødne kvalifikationer.

2. Virksomheden skal stå åben for alle over 18 år. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, vil der kunne godkendes interessegrupper med en bestemt deltagerkreds.

3. Virksomheden skal omfatte mindst 20 timer.

4. Gruppen skal bistås af en kvalificeret instruktør.

5. Virksomheden skal gennemføres i egnede lokaler med fornødent udstyr.

6. Deltagerne skal yde bidrag til instruktørlønnen efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

§ 60. Til en godkendt interessegruppe for voksne ydes tilskud under følgende betingelser:

1. Virksomheden skal være gennemført med mindst 10 af de tilmeldte deltagere i gennemsnit pr. time. Denne betingelse kan fraviges efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

2. Lederen og instruktøren skal være lønnet efter de regler, der er fastsat i §§ 63-67.

§ 69. Staten yder tilskud med 50 pct. af timebetalingen i henhold til § 64, bortset fra timebetaling til instruktører ved interessegrupper for voksne. Kommunen udreder den resterende del af timebetalingen.

Lovforslagets formulering.

§ 56. Godkendelse af et erhvervsmæssigt kursus meddeles under følgende betingelser:

1. Det skal opfylde de betingelser, der er anført i § 38, nr. 1-2 og 6-7.

2. (uændret).

3. Undervisningen skal være vederlagsfri, men der skal afkræves deltagerne et indskrivningsgebyr.

§ 59. Godkendelse af en interessegruppe for voksne meddeles under følgende betingelser:

1. (uændret).

2. (uændret).

3. (uændret).

4. (uændret).

5. (uændret).

6. (uændret).

7. Der skal afkræves deltagerne et indskrivningsgebyr.

§ 60. Til en godkendt interessegruppe for voksne ydes tilskud under følgende betingelser:

1. Virksomheden skal være påbegyndt med mindst 15 deltagere. Denne betingelse kan fraviges efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren.

2. (uændret).

§ 69. Staten og kommunen yder tilskud med hver 50 pct. af den del af timebetalingen i henhold til § 64 for undervisningen i en aftenskole, i en aftenhøjskole og i en studiekreds, der ikke dækkes af deltagerne eget

Gældende formulering.

Stk. 2. Efter samme regler ydes tilskud til udgiften til tilsynsførende og censorer ved afholdelse af statskontrollerede prøver eller eksaminer.

Stk. 3. Staten yder tilskud med 50 pct. af udgifterne til honorar m. v. i henhold til § 63 og 65, stk. 2. Kommunen udreder den resterende del af udgifterne i henhold til § 63, stk. 1, og § 65, stk. 2, $\frac{1}{3}$ af udgifterne i henhold til § 63, stk. 2 og 3, samt udgiften i henhold til § 66.

Stk. 4. Staten yder tilskud med $\frac{1}{3}$ af udgiften til foredragshonorar i henhold til § 47, dog højst med et beløb svarende til begyndelsestimelønnen for 2 undervisningstimer i aftenskolen, jfr. § 64, stk. 1. Kommunen udreder et beløb af mindst samme størrelse.

Stk. 5. Efter regler, der fastsættes af undervisningsministeren, yder staten tilskud med 50 pct. af udgiften til fornøden skolepsykologisk rådgivning i forbindelse med specialundervisningskursus. Kommunen udreder den resterende del af udgiften.

Stk. 6. Staten yder tilskud med $\frac{1}{3}$ af timebetalingen til instruktører ved interessegrupper i henhold til § 64. Kommunen udreder den del af det resterende beløb, der ikke dækkes af deltagernes eget bidrag.

§ 103. Til delvis dækning af en større, samlet udgift til undervisningsmateriel i forbindelse med etableringen af et faglokale til fritidsundervisning for voksne kan der ydes et statstilskud på 60 pct. Det samlede tilskud kan dog ikke overstige 6.000 kr.

Stk. 2. Tilskuddet udbetales med $\frac{1}{3}$ årlig i løbet af de første 3 år, lokalet anvendes til den pågældende fritidsundervisning.

§ 104. Til delvis dækning af udgifterne til anskaffelse af særligt undervisningsmateriel til fritidsundervisning for voksne og til folkeuniversitetsvirksomhed kan der ydes statstilskud.

Lovforslagets formulering.

bidrag. Tilskud til timebetalingen i henhold til § 64 til instruktører ved interessegrupper ydes efter tilsvarende regler. Til timebetalingen i henhold til § 64 til forberedelseskursus, specialundervisning og erhvervmæssige kursus yder staten og kommunen tilskud med hver 50 pct.

Stk. 2. Staten yder tilskud med 50 pct. af udgiften til tilsynsførende og censorer ved afholdelse af statskontrollerede prøver eller eksaminer. Kommunen udreder den resterende del af udgiften.

Stk. 3. (uændret).

Stk. 4. (uændret).

Stk. 5. (uændret).

Stk. 6. ophæves.

§ 103. ophæves.

§ 104. ophæves.